

Cauza C-41/24**Rezumatul cererii de decizie preliminară întocmit în temeiul articolului 98 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție****Data depunerii:**

22 ianuarie 2024

Instanța de trimitere:

High Court (Irlanda)

Data deciziei de trimitere:

1 decembrie 2023

Reclamantă:

Waltham Abbey Residents Association

Pârâți:

An Bord Pleanála

Irlanda

Attorney General

Intervenientă:

O'Flynn Construction Co. Unlimited Company

Obiectul litigiului principal

Litigiul principal are ca obiect o acțiune introdusă în fața High Court (Înalta Curte, Irlanda) de asociația de proprietari care are calitatea de reclamantă, prin care se contestă decizia primului pârât mai sus menționat, An Bord Pleanála ([autoritatea națională irlandeză competentă în materie de urbanism și construcții] denumită în continuare „comisia”), de a acorda o autorizație de urbanism inițiatoarei proiectului care are calitatea de intervenientă, O'Flynn Construction Co. Unlimited Company, pentru un proiect de construcție de locuințe cu caracter strategic constând în 123 de apartamente și lucrări conexe situate în Ballincollig, comitatul Cork (Irlanda).

Obiectul și temeiul juridic al trimiterii preliminare

În temeiul articolului 267 TFUE, se solicită interpretarea articolului 4 alineatul (4) și a punctului 3 din anexa IIA la Directiva 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2014/52/UE.

Întrebările preliminare

- 1) Articolul 4 alineatul (4) din Directiva 2011/92, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2014/52, și/sau punctul 3 din anexa II.A la aceasta, interpretate în lumina principiului precauției, au ca efect, în cazul în care trebuie furnizate informațiile prevăzute în anexa II.A la directivă și în cazul în care autorității competente i se prezintă indicii că o specie sau un habitat ar putea fi afectate de proiect, faptul că inițiatorul proiectului în cauză trebuie să obțină toate informațiile pertinente privind speciile sau habitatele care ar putea fi afectate de proiect, prin realizarea sau obținerea de studii științifice capabile să înlăture îndoielile cu privire la efectele semnificative asupra unor asemenea specii sau habitate, și că, în lipsa rezultatelor acestor studii, autoritatea competentă trebuie să fie informată în legătură cu acest fapt și obligată să acționeze în lipsa unor informații suficiente pentru a exclude orice îndoială cu privire la aspectul dacă proiectul va avea efecte semnificative asupra mediului?
- 2) Articolul 4 alineatul (4) din Directiva 2011/92, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2014/52, și/sau punctul 3 din anexa II.A la aceasta, interpretate în lumina principiului precauției, au ca efect, în cazul în care trebuie furnizate informațiile prevăzute în anexa II.A la directivă, faptul că autoritatea competentă este obligată să înlăture orice dubiu cu privire la posibilitatea unor efecte semnificative asupra mediului în cazul în care propune ca proiectul să nu fie supus unei evaluări în conformitate cu articolele 5-10 din directivă și, prin urmare, că, atunci când, în cursul procesului de stabilire prevăzut la articolul 4 alineatul (2) din directivă, o autoritate competentă nu dispune în mod obiectiv de suficiente informații pentru a exclude îndoielile cu privire la aspectul dacă proiectul va avea efecte semnificative asupra mediului, proiectul va trebui să facă obiectul unei evaluări în conformitate cu articolele 5-10 din directivă?
- 3) În cazul în care răspunsul la prima întrebare este, în general, negativ, astfel de consecințe se produc în măsura în care efectul semnificativ pe care le-ar putea avea asupra mediului privește specii care ar putea fi afectate de proiect în situația în care aceste specii beneficiază de o protecție strictă în conformitate cu articolul 12 din Directiva 92/43/CEE, ținând seama printre altele de importanța unor asemenea specii astfel cum este ea recunoscută la

- articolul 3 alineatul (1) litera (b) din Directiva 2011/92/UE și în considerentul (11) al Directivei 2014/52/UE?
- 4) Articolul 4 alineatul (4) din Directiva 2011/92, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2014/52, și/sau punctul 3 din anexa II.A la aceasta, interpretate în lumina principiului precauției, au ca efect faptul că, în cazul în care, în urma furnizării de informații de către inițiatorul proiectului în temeiul anexei II.A la directivă, o altă parte furnizează autorității competente informații suplimentare care pot da naștere în mod obiectiv unei îndoieli cu privire la efectul proiectului asupra mediului, fie inițiatorul proiectului este obligat să furnizeze autorității competente informații suplimentare care să înlăture astfel de îndoieli sau să informeze autoritatea competentă cu privire la lipsa unor astfel de informații, fie autoritatea competentă însăși este obligată să obțină informații suplimentare care să înlăture astfel de îndoieli sau, în subsidiar, să stabilească faptul că este necesară o evaluare în conformitate cu articolele 5-10 din directivă în lipsa unor informații suficiente pentru a înlătura îndoielile cu privire la faptul că proiectul va avea efecte semnificative asupra mediului?
- 5) În cazul în care răspunsul la a patra întrebare este, în general, negativ, astfel de consecințe se produc în măsura în care efectul semnificativ pe care le-ar putea avea asupra mediului privește specii care ar putea fi afectate de proiect în situația în care aceste specii beneficiază de o protecție strictă în conformitate cu articolul 12 din Directiva 92/43, ținând seama în special de importanța unor asemenea specii, astfel cum este ea recunoscută la articolul 3 alineatul (1) litera (b) din Directiva 2011/92/UE și în considerentul (11) al Directivei 2014/52/UE?

Dispoziții de drept al Uniunii și de drept internațional invocate

Articolul 191 TFUE.

Directiva 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică. Articolul 12 prevede că statele membre instituie un sistem de protecție riguroasă a speciilor de animale enumerate în anexa IV litera (a). Următoarele specii de lilieci sunt enumerate în anexa IV litera (a): Microchiroptera – toate speciile, Megachiroptera – Pteropodidae, Roussetus aegyptiacus.

Directiva 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2014/52/UE. Articolul 3 alineatul (1) litera (b) prevede că evaluarea impactului identifică, descrie și evaluează într-o manieră corespunzătoare, în funcție de fiecare caz, efectele semnificative directe și indirecte ale unui proiect asupra biodiversității, acordând o atenție deosebită speciilor și habitatelor protejate în conformitate cu Directiva 92/43/CEE și cu Directiva 2009/147/CE. Potrivit articolului 4 alineatele (2) și (4),

pentru proiectele enumerate în anexa II, statele membre stabilesc dacă proiectul trebuie supus unei evaluări în conformitate cu articolele 5-10. În cazul în care statele membre decid să solicite luarea unei decizii în cazul proiectelor enumerate în anexa II, inițiatorul proiectului furnizează informații cu privire la caracteristicile proiectului și la efectele sale semnificative probabile asupra mediului. Lista detaliată a informațiilor care trebuie furnizate este specificată în anexa IIA. Anexa III prevede criteriile de stabilire a situațiilor în care proiectele enumerate în anexa II ar trebui supuse unei evaluări a impactului asupra mediului (EIM).

Directiva 2014/52/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 aprilie 2014 de modificare a Directivei 2011/92/UE privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului, considerentul 11.

Convenția de la Aarhus privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziilor și accesul la justiție în domeniul mediului, adoptată la Aarhus, Danemarca, la 15 iunie 1998.

Jurisprudența comunitară citată

Hotărârea din 21 septembrie 1999, Comisia/Irlanda, C-392/96, ECLI:EU:C:1999:431;

Hotărârea din 16 septembrie 1999, World Wildlife Fund/Autonome Provinz Bozen și alții, C-435/97, ECLU:EU:C:1999:217;

Hotărârea din 30 ianuarie 2002, Comisia/Grecia, C-103/00, ECLI:EU:C:2002:60;

Hotărârea din 7 septembrie 2004, Waddenvereniging și Vogelbeschermingsvereniging, C-127/02, ECLI:EU:C:2004:482, punctul 44;

Hotărârea din 10 ianuarie 2006, Comisia/Germania, C-98/03, ECLI:EU:C:2006:3;

Hotărârea din 14 iunie 2007, Comisia/Finlanda, C-342/05, ECLI:EU:C:2007:341;

Concluziile avocatului general Sharpston prezentate la 18 octombrie 2011, cauza Boxus și alții, C-128/09, ECLI:EU:C:2011:319;

Hotărârea din 18 octombrie 2011, Boxus și alții, C-128/09, ECLI:EU:C:2011:667;

Hotărârea din 24 martie 2011, Comisia/Belgia, C-435/09, EU:C:2011:176, punctul 64;

Hotărârea din 11 februarie 2015, Marktgemeinde, C-531/13, ECLI:EU:C:2015:79;

Hotărârea din 6 octombrie 2015, East Sussex County Council, C-71/14, ECLI:EU:C:2015:656;

Hotărârea din 10 noiembrie 2016, Comisia/Grecia, C-504/14, ECLI:EU:C:2016:847;

Hotărârea din 31 mai 2018, Comisia/Polonia, C-526/16, ECLI:EU:C:2018:356, punctele 66 și 67;

Hotărârea din 7 noiembrie 2018, Holohan și alții, C-461/17, ECLI:EU:C:2018:8843;

Hotărârea din 4 martie 2021, Föreningen Skydda Skogen, C-473/19, ECLI:EU:C:2021:166;

Hotărârea din 24 februarie 2022, Namur Est/Région Wallonie, C-463/20, ECLI:EU:C:2022:121;

Concluziile avocatei generale Kokott prezentate la 15 iunie 2023, cauza Eco Advocacy CLG, C-721/21, ECLI:EU:C:2023:39;

Hotărârea din 15 iunie 2023, Eco Advocacy CLG, C-721/21, ECLI:EU:C:2023:477.

Dispoziții de drept național invocate și jurisprudența națională citată

Planning and Development Regulations 2001 (Regulamentul privind amenajarea teritoriului și dezvoltarea din 2001). Articolul 109 alineatele (2B), (4) și (5) și articolul 299B alineatul (2) litera (b).

Articolul 109 alineatele (2B), (4) și (5) reglementează procedura preliminară de stabilire de către comisie a existenței unei probabilități reale de producere a unor efecte semnificative asupra mediului care să decurgă din proiectul propus și, prin urmare, a obligației de efectuare a unei EIM. Comisia trebuie să țină seama de criteriile stabilite în Anexa 7, de informațiile prezentate în conformitate cu Anexa 7A, de informațiile suplimentare, dacă este cazul, menționate la subpunctul (2A) litera (a) și de descrierea, dacă este cazul, menționată la subpunctul (2A) litera (b) precum și de rezultatele disponibile, dacă este cazul, ale verificărilor preliminare sau ale evaluărilor efectelor asupra mediului efectuate în temeiul dispozițiilor juridice din dreptul Uniunii.

În conformitate cu articolul 299B alineatul (2) litera (b), în cazul în care solicitantul a furnizat informațiile menționate la subpunctul (1) litera (b)(ii) (II) iar procedura preliminară efectuată de comisie stabilește că există o probabilitate reală de producere a unor efecte semnificative asupra mediului care să decurgă din proiectul propus, aceasta urmează să refuze cererea în conformitate cu articolul 8 alineatul (3) litera (a) din Planning and Development (Housing and Residential Tenancies) Act 2016 [Legea din 2016 privind dezvoltarea și amenajarea teritoriului (locuințe) și închirierile rezidențiale].

European Communities (Bird and Natural Habitats) Regulations 2011 (Regulamentul din 2011 de transpunere a Directivei păsări și a Directivei habitate ale comunităților europene), articolele 51 și 54.

Legea din 2016 privind dezvoltarea și amenajarea teritoriului (locuințe) și închirierile rezidențiale, articolul 8 alineatul (3) litera (a) și articolul 9 alineatul (5).

Articolul 8 alineatul (3) litera (a) prevede că, atunci când comisia consideră că cererea de autorizare, raportul de evaluare a impactului asupra mediului sau declarația de impact Natura, în cazul în care este necesară, este insuficientă sau incompletă, aceasta poate decide să refuze soluționarea oricărei cereri care îi este prezentată în temeiul articolului 4 alineatul (1), ținând seama în special de reglementările cu privire la emiterea de autorizații și de orice reglementare adoptată în temeiul articolului 12 sau al articolului 177 din Planning and Development Act, 2000 (Legea din 2000 privind amenajarea teritoriului și dezvoltarea), sau de orice consultare organizată în temeiul articolului 6.

Articolul 9 alineatul (5) îi permite comisiei, atunci când nu și-a exercitat atribuțiile care îi revin în temeiul articolului 8 alineatul (3) de a refuza soluționarea unei cereri, să respingă acordarea autorizației pentru propunerea de proiect de construcție de locuințe cu caracter strategic încadrată ca o cerere formulată în temeiul articolului 4, în cazul în care consideră că un astfel de proiect ar fi prematur, cu trimitere la caracterul insuficient sau incomplet al raportului de evaluare a impactului asupra mediului sau al declarației de impact Natura depuse împreună cu cererea de autorizare.

Jennings & Anor/An Bord Pleanála [2023] IEHC 14

Shadowmill/An Bord Pleanála [2023] IEHC 157 (Holland J.)

Monkstown Road Residents Association/An Bord Pleanála [2022] IEHC 318, [2022] 5 JIC 3106 (Holland J.)

Prezentare succintă a situației de fapt și a procedurii principale

- 1 Există 11 specii de lilieci care trăiesc în Irlanda, toate acestea fiind incluse pe lista speciilor strict protejate care figurează în Directiva 92/43/CEE.
- 2 În scopul cererii de autorizare a proiectului în cauză, a fost efectuat un studiu asupra arborilor și au fost întocmite rapoarte de preevaluare în numele inițiatorului proiectului, în scopul efectuării unei EIM în temeiul Directivei 2011/92/UE, astfel cum a fost modificată, și al unei evaluări corespunzătoare (EC) în temeiul Directivei 92/43/CEE. Raportul de preevaluare a EIM nu include nicio analiză specifică a florei sau faunei și nici nu face referire la impactul asupra liliecilor, iar tabelul de pre-evaluare nu face trimitere la biodiversitate. În raportul de preevaluare a EC, nu este luat în considerare în mod special impactul efectiv

asupra liliecilor, cu excepția unei formulări generale potrivit căreia „perturbarea faunei se poate produce în mod direct prin pierderea habitatului (de exemplu, colonii de lilieci) sau în mod indirect prin zgomotul, vibrația și activitatea sporită asociate cu activitățile de construcții și de exploatare”.

- 3 Singura referire la biodiversitate figurează în raportul de preevaluare a EC, care face trimitere doar la siturile Natura 2000, mai degrabă decât la ecologia zonei de dezvoltare a proiectului în sine. Evaluarea arboricolă a avut loc într-o singură zi, în cursul zilei, și nu a luat în calcul utilizarea potențială sau efectivă a arborilor de către lilieci sau aspectul dacă zona era utilizată pentru căutarea de hrană sau pentru deplasare. Nu au existat niciun studiu privind liliecii sau alte studii care să poată fi considerate complete din punct de vedere științific cu privire la utilizarea zonei de către lilieci. Prin urmare, Bat Mitigation Guidelines Ireland (Orientările privind protejerea liliecilor din Irlanda) nu au fost respectate și nu a existat nicio explicație din partea inițiatorului proiectului cu privire la acest aspect.
- 4 La 7 iulie 2020, reclamanta a prezentat comisiei un memoriu, în care a indicat că proiectul propus se află, în punctul său cel mai apropiat, la mai puțin de 400 de metri de râul Lee, iar acest râu este recunoscut ca fiind un habitat important pentru speciile de lilieci rare și aflate în pericol, precum și pentru alte animale sălbatice. Cursul de apă funcționează ca un coridor de vegetație pe care liliecii și alte animale îl pot folosi pentru a se deplasa din zona rurală extinsă în mediul urban.
- 5 Cu toate că memoriul reclamantei a ridicat în discuție aspecte referitoare la riscul unui impact semnificativ asupra liliecilor, nu a fost solicitată inițiatorului proiectului nicio informație suplimentară ca urmare a acestui memoriu. Nici inspectorul și nici comisia nu au identificat informații suplimentare care să abordeze riscul impactului asupra liliecilor. Cu toate acestea, memoriul reclamantei nu conținea vreo dovadă științifică sau vreun element de probă care să sugereze că liliecii utilizau locația în discuție, iar comisia a luat act de absența oricăror elemente semnificative de sensibilitate în materie de mediu în zonă.
- 6 Inspectorul a recomandat acordarea unei autorizații la 11 septembrie 2020. În opinia inspectorului, zona nu oferea în general habitate adecvate pentru fauna sălbatică sau pentru speciile care prezintă un interes pentru conservare, însă acesta a arătat că tăierea arborilor trebuie efectuată în conformitate cu recomandările unui ecolog calificat corespunzător pentru a evita orice impact potențial asupra liliecilor. Inspectorul nu a efectuat o preevaluare a EIM, ci a respins necesitatea unei preevaluări în urma unei examinări preliminare.
- 7 Zona în discuție are o suprafață de 1,13 hectare și era utilizată anterior ca teren de construcții. Aceasta se află într-un mediu urban. Nu există clădiri pe teren care să poată fi utilizate drept colonii de lilieci. Studiul asupra arborilor care a fost efectuat a inclus o inspecție vizuală a tuturor copacilor. Dintre cei 17 arbori situați în zona de dezvoltare a proiectului, 13 sunt considerați a avea o valoare redusă și urmează să fie desființați. Patru stejari vor fi păstrați, iar doi vor fi desființați. Cei șase stejari din zonă se află sub presiunea chiparosului de California, ceea ce

limitează posibilitatea ca aceștia să fie utilizați de lilieci. Zona nu este desemnată drept habitat pentru lilieci sau alte specii de către National Parks and Wildlife Service (NPWS, Serviciul pentru parcurile naționale și speciile de faună și floră sălbatică) și nu există habitate de lilieci și nici nu au fost consemnate apariții ale liliecilor în zonă de către Centrul național de date privind biodiversitatea.

- 8 Comisia a decis să acorde autorizația la 16 septembrie 2020. Deși comisia s-a raliat demersului de preevaluare a EC întreprins de inspector, nu a făcut acest lucru și în ceea ce privește chestiunea EIM. În schimb, comisia a efectuat ea însăși preevaluarea EIM. Comisia a concluzionat că, din cauza naturii, a amplitudinii și a localizării zonei în cauză, proiectul propus nu ar putea avea efecte semnificative asupra mediului. Secțiunea din decizia referitoare la preevaluarea EIM nu face nicio referire la anexa IIA sau la anexa III, sau la nicio altă dispoziție din Directiva 2011/92/UE, nici la legislația Uniunii. Aceasta se referă doar la articolul 109 alineatul (3) din Regulamentul privind amenajarea teritoriului și dezvoltarea din 2001. Decizia comisiei nu face nicio trimitere la lilieci și se limitează la a aproba materialul inițial prezentat de inițiatorul proiectului, fără a aborda la capitolul EIM chestiunile ridicate ulterior în discuție cu privire la lilieci. Cu toate acestea, decizia include o măsură legală de atenuare a impactului asupra liliecilor, care este pertinentă pentru decizia de preevaluare și reflectă opinia inspectorului potrivit căreia, pentru a atenua impactul tăierii de arbori asupra liliecilor, aceste tăieri trebuie să fie întreprinse în conformitate cu recomandările unui ecolog calificat în mod corespunzător.
- 9 La 3 noiembrie 2020, reclamanta a introdus o acțiune în fața instanței de trimitere prin care a contestat acordarea autorizației de către comisie. Reclamanta susține, printre altele, că această decizie este lipsită de validitate deoarece comisia a săvârșit o eroare prin faptul că nu a ținut seama sub nicio formă sau nu a ținut seama în mod corespunzător de potențiala perturbare sau distrugere a distrugerii locurilor de odihnă ale liliecilor, în sensul articolului 12 din Directiva 92/43/CEE și al Regulamentului din 2011 de transpunere a Directivei păsări și a Directivei habitate ale comunităților europene și, în special, a săvârșit o eroare prin faptul că a exclus necesitatea unei EIM în faza de preevaluare în pofida lipsei de dovezi cu privire la aceste chestiuni.

Argumentele părților din procedura principală

- 10 Reclamanta apreciază că, având în vedere statutul de specie strict protejată conferit liliecilor în temeiul Directivei 92/43/CEE, perturbarea potențială a liliecilor sau deteriorarea, respectiv distrugerea locurilor de odihnă constituie efecte semnificative asupra mediului, în sensul Directivei 2011/92/UE. Comisiei nu i s-au prezentat informații suficiente care să-i permită să concluzioneze că nu exista probabilitatea producerii unor efecte semnificative asupra mediului. În opinia reclamantei, obiectivul Directivei 2011/92/UE ar fi subminat dacă un inițiator de proiect și/sau autoritatea emitentă a autorizațiilor ar putea exclude posibilitatea producerii unor efecte semnificative asupra mediului în faza de

preevaluare pe baza unor informații incomplete și/sau insuficiente. În cazul în care informațiile necesare nu sunt disponibile sau nu sunt prezentate de către inițiatorul proiectului, atunci articolul 4 alineatul (4) din directivă trebuie interpretat în sensul că obligă inițiatorul proiectului să informeze autoritatea competentă cu privire la această situație și că, în consecință, posibilitatea existenței unor efecte semnificative asupra mediului nu poate fi exclusă. În cazul în care, în mod obiectiv, autoritatea competentă nu dispune de suficiente informații pentru a exclude orice dubiu cu privire la posibilitatea ca proiectul să aibă efecte semnificative asupra mediului, atunci proiectul trebuie să facă obiectul unei evaluări în temeiul articolelor 5-10 din directivă. În plus, în contextul acelor specii care sunt strict protejate în temeiul articolului 12 din Directiva 92/43/CEE, autoritatea competentă nu poate decide *a fortiori*, în faza de preevaluare, să nu întreprindă o EIM ca urmare a faptului că nu au fost furnizate informații.

- 11 Comisia consideră că este în primul rând responsabilitatea autorității competente să stabilească dacă dispune de suficiente informații pentru a finaliza o preevaluare a EIM în conformitate cu Directiva 2011/92/UE și cu legislația națională pertinentă. În cazul în care nu este mulțumită de informațiile care îi sunt prezentate, aceasta poate solicita informații suplimentare. Directiva 2011/92/UE nu impune unei autorități competente efectuarea unei EIM pentru simplul motiv că aceasta decide că nu i-au fost prezentate suficiente informații. Comisia consideră că este necesar să nu se facă o confuzie între Directiva 2011/92/UE și Directiva 92/43/CEE. Cu toate că ambele directive vizează protecția mediului, acestea există separat și impun obligații diferite statelor membre cu privire la proiecte diferite. În plus, pașii care trebuie urmați de autoritatea competentă pentru a ajunge la procesul de stabilire prevăzut la articolul 4 alineatul (4) din Directiva 2011/92/UE și la orice decizie cu privire la necesitatea unor informații suplimentare, fie din partea inițiatorului proiectului, fie din alte surse, reprezintă o chestiune de competență autorității respective, iar acest aspect nu este afectat de statutul protejat conferit unei specii în temeiul articolului 12 din Directiva 92/43/CEE.

Prezentare pe scurt a motivării trimiterii preliminare

- 12 Instanța de trimitere arată că comisia se întemeiază pe faptul că atât aceasta din urmă cât și inspectorul au constatat lipsa impactului. Cu toate acestea, potrivit acestei instanțe, acest fapt nu duce la consecința din punct de vedere logic că aceste constatări au exclus îndoielile astfel încât să permită luarea unei decizii de a nu efectua EIM. Stă în sarcina reclamantei să infirme poziția comisiei, însă aceasta a fost în măsură să identifice o serie de elemente susceptibile să dea naștere unor îndoieli, chiar și atunci când acestea sunt plasate în contextul altor factori care vin în sprijinul poziției adoptate de comisie.
- 13 Ca o constatare de fapt pe baza elementelor de probă, instanța de trimitere concluzionează că, deși existau anumite informații pe baza cărora comisia putea ajunge la concluzia că ar putea să nu existe un efect semnificativ asupra liliecilor,

lipseau informațiile care să permită excluderea în mod definitiv a eventualului risc de efecte semnificative asupra liliecilor din cauza proiectului.

- 14 Potrivit instanței de trimitere, trebuie în primul rând să se stabilească dacă comisia este obligată să înlăture orice îndoială rezonabilă cu privire la efectele semnificative asupra mediului sau este suficient ca aceasta să adopte o decizie „rezonabilă” pe baza anumitor elemente de care dispune, chiar dacă alte persoane rezonabile ar putea să nu fie de acord cu aceasta. În al doilea rând, se ridică problema dacă criteriul pertinent este îndeplinit în speță. Aceasta este o chestiune de fapt pentru instanța de trimitere. În cazul în care criteriul pertinent este acela de a înlătura orice îndoială rezonabilă, el nu este îndeplinit în speță. Dacă, în schimb, criteriul constă pur și simplu în adoptarea unei decizii rezonabile atunci, în fapt, criteriul ar fi îndeplinit.
- 15 În ceea ce privește primele două întrebări preliminare, instanța de trimitere consideră că, în ceea ce privește procedura preliminară de preevaluare a impactului unui proiect asupra speciilor sau habitatelor, o astfel de preevaluare ar fi incompletă, inadecvată și ineficientă, în cazul în care nu există o obligație implicită fie de a realiza sau de a obține studii științifice adecvate, fie de a continua procedura pornind de la concluzia că acest impact nu poate fi exclus. Obiectivul Directivei 2011/92/UE ar fi subminat dacă i s-ar permite unei autorități competente să ia decizia de a nu efectua o evaluare în temeiul articolelor 5-10 într-o situație în care nu a fost exclusă o îndoială rezonabilă cu privire la efectele semnificative asupra mediului. Directiva 2011/92/UE trebuie să aibă drept consecință faptul că un risc persistă atât timp cât nu poate fi exclus pe baza unor elemente obiective.
- 16 În ceea ce privește cea de a treia și cea de a cincea întrebare preliminară, referitoare la semnificația faptului că o specie beneficiază de o protecție strictă în temeiul articolului 12 din Directiva 92/43/CEE, instanța de trimitere consideră că nivelul sporit de protecție conferit de Directiva 92/43/CEE impune un nivel ridicat de certitudine în ceea ce privește lipsa oricăror efecte asupra unor astfel de specii în sensul Directivei 2011/92/UE. În conformitate cu Hotărârea din 24 februarie 2022, *Namur Est/Région Wallonie*, C-463/20, ECLI:EU:C:2022:121, luarea în considerare a efectelor asupra speciilor protejate în sensul Directivei 92/43 trebuie să facă parte integrantă din procedura de aprobare a proiectului în sensul Directivei 2011/92 ceea ce implică faptul că autoritatea competentă trebuie să dispună de informații provenite din studii adecvate precum și de alte informații pentru a măsura efectele proiectului asupra tuturor speciilor protejate prin Directiva 92/43.
- 17 În ceea ce privește cea de-a patra întrebare preliminară, instanța de trimitere consideră că, în cazul în care există îndoieli cu privire la efectele semnificative asupra mediului ca urmare a unor informații adiționale prezentate în urma unui memoriu depus în temeiul anexei IIA la Directiva 2011/92, atunci fie inițiatorul proiectului sau autoritatea competentă însăși trebuie să identifice informații

suplimentare pentru a risipi orice îndoială cu privire la aceste efecte, fie autoritatea competentă trebuie să considere că aceste efecte nu sunt excluse.

DOCUMENT DE LUCRU